

Monumentnummer*: 515550

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **04 september 2000**
Kadaster deel/nr **82869/21**

Woonplaats* **Aerd** *Gemeente** **Zevenaar** *Provincie** **Gelderland**

Locatiennaam **Aerd** *Locatieomschrijving* **Aerdsedijk 49**

Kadastrale gemeente* **Aerd** *Sectie** **B** *Kadastraal object** **B** *Appartement aanduiding* **B** *Grondperceel* **766**

Omschrijving**

Inleiding

Dit DIJKMAGAZIJN werd in 1879 gebouwd in opdracht van het Polderdistrict Herwen, Aerd en Pannerden aan de dijk langs de Oude Rijn. In de herfst van 1878 kocht het Polderdistrict voor f100,- een stukje grond "gelegen aan den binnenteen van den Aerdschen Dijk" om daar een magazijn tot berging van noodmaterialen op te richten. Op 5 april 1879 vond de aanbesteding plaats. Het werk werd voor f 3155,- gegund aan Mathijs Kok, metselaar te Didam en mede-aannemers J.H. Verheyen, timmerman te Pannerden en A. van Dulmen, metselaar te Didam. Dergelijke magazijnen werden in de negentiende eeuw op bepaalde plaatsen langs dijken gebouwd om materialen op te slaan ten behoeve van maatregelen tegen dijkdoorbraken. In deze eenvoudige gebouwen waren o.a planken, zandzakken, dijkpalen, kruiwagens e.d. opgeslagen. Het dijkmagazijn ligt in het talud van de dijk met het vloerniveau gelijk met het wegdek van de dijk.

Omschrijving

Het dijkmagazijn is tegen de dijk aangebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft een heeft één bouwlaag op een fors deels in de dijk gebouwd basement. Het overstekende met de nok evenwijdig aan de weg gelegen zadeldak is gedekt met grijsgesmoorde platte Friese pannen. De dakoverstekken boven de zijgevels zijn voorzien van windveren, waterborden en makelaars. Links op de nok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bevindt zich een schoorsteen. De bakstenen gevels zijn in kruisverband gemetseld. De voorgevel is voorzien van een gepleisterde plint, de overige gevels zijn deels nog voorzien van een zwart geteerde plint. Alle muuropeningen zijn voorzien van natuurstenen lekdorpels.

De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL is op de hoeken licht uitgemetseld in vorm van vlakke pilasters. Links bevindt zich een door een segmentboogje afgesloten luikopening met twee luiken. Daarnaast bezit de gevel een door een segmentboog afgesloten deuropening met een dubbele deur. Rechts hiervan bevinden zich twee segmentboogjes afgesloten vensteropeningen met kozijnen waarin luiken in de vorm van persiennes ten behoeve van ventilatie. Uiterst rechts bevindt zich een dubbele deur als links. De LINKER ZIJGEVEL heeft op de hoeken licht uitgemetselde vlakke pilasters die zich voort zetten in de topgevel. Op het vloerniveau bevinden zich twee luikopeningen met luiken, afgesloten door segmentboogjes. Hierboven bevindt zich een bloktandlijst over de breedte van de gevel. De geveltop bezit een gietijzeren roosvenster. De ACHTERGEVEL heeft drie door segmentboogjes afgesloten vensteropeningen met kozijnen waarin persiennes. Rechts in de gevel bevindt zich een klein door een strek afgesloten venster met een enkelruits raampje. De RECHTER ZIJGEVEL heeft in het midden een door segmentboogje afgesloten luikopening met een persienne. De topgevel bezit een gietijzer roosvenster.

Waardering

DIJKMAGAZIJN in 1879 gebouwd in opdracht van het Polderdistrict Herwen, Aerdt en Pannerden

- Van architectuurhistorische waarde vanwege de ondanks de eenvoud van het gebouw aanwezige hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp die onder meer tot uitdrukking komen in de gave verhoudingen, de detaillering en het materiaalgebruik.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een historisch gegroeid landschappelijk gebied waarbinnen het gebouw door zijn ligging aan de dijk langs de Oude Rijn en zijn massieve bouwmassa een opvallend element vormt dat van bijzondere betekenis is voor het aanzien van het buitengebied tussen Aerdt en Pannerden.
- Van cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van de functionele en typologische ontwikkeling van het dijkmagazijn in de tweede helft van de 19de eeuw. Het gebouw is van belang als bijzondere uitdrukking van de tegen het water gevoerde strijd en is als zodanig direct verbonden met de ontwikkelingsgeschiedenis van dit tussen de in de tweede helft van de negentiende eeuw in het gebied tussen de Oude Rijn en de Rijn gebied. Het dijkmagazijn vormt het enige in het gebied tussen de Oude Rijn en de Rijn bewaard gebleven 19de eeuwse dijkmagazijn.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Opslaggebouw